

Na podlagi tretjega odstavka 17. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen)

(1) Ta uredba določa v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2001/81/ES z dne 23. oktobra 2001 o nacionalnih zgornjih mejah emisij za nekatera onesnaževala zraka (UL L št. 309, z dne 27. 11. 2001, stran 22) in Pogodbo med državami članicami Evropske unije in Republiko Slovenijo o pristopu k Evropski uniji (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 3/04, z dne 10. 2. 2004, stran 163) nacionalne zgornje meje emisij onesnaževal zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: onesnaževala) za leti 2010 in 2020, sprejemanje ukrepov za doseganje in način poročanja o doseganju teh mej s ciljem omejevanja emisije onesnaževal zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: onesnaževala), ki povzročajo zakisljevanje in evtrofikacijo, ter predhodnikov ozona.

(2) Dolgoročni okoljski cilji ukrepov za doseganje mej emisij onesnaževal so izboljšanje varstva okolja in zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zakisljevanja, evtrofikacije tal in prizemnega ozona, preprečevanje preseganja kritične ravni ter kritične obremenitve in učinkovita zaščita vseh skupin prebivalstva pred znanimi tveganji zdravja zaradi onesnaženosti zraka.

2. člen

(uporaba)

(1) Ta uredba se uporablja za emisije iz vseh virov onesnaževal, ki nastajajo zaradi človekovih dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije.

(2) V emisije onesnaževal po tej uredbi ne štejejo emisije, ki nastajajo v mednarodnem pomorskem prometu, in emisije zrakoplovov, ki nastajajo izven ciklusa vzletanja in pristajanja zrakoplovov.

3. člen

(pojmi)

V tej uredbi uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. AOT 40 je vsota razlik med urnimi koncentracijami prizemnega ozona, ki so večje od 80 µg/m3, in koncentracijo 80 µg/m3 v času dnevnih ur od maja do julija vsako leto, pri čemer je koncentracija 80 µg/m3 enaka 40 ppb;
2. AOT 60 je vsota razlik med urnimi koncentracijami prizemnega ozona, ki so večje od 120 µg/m3, in koncentracijo 120 µg/m3 v obdobju celega leta, pri čemer je koncentracija 120 µg/m3 enaka 60 ppb;
3. kritična obremenitev je količinska ocena izpostavljenosti enemu ali več onesnaževalom, pod katero se v skladu z zdajšnjimi dognanji ne pojavljajo pomembni škodljivi učinki na določene občutljive elemente okolja;
4. kritična raven je koncentracija onesnaževal v zraku, nad katero se v skladu z zdajšnjimi dognanji lahko pojavljajo neposredni škodljivi učinki pri izpostavljenih ljudeh, rastlinah, ekosistemih ali materialih;
5. emisija je izpust snovi iz točkovnega ali razpršenega vira v zrak;
6. mrežna celica je poligon v obliki kvadrata 150 km x 150 km, ki pomeni ločljivost pri kartiranju kritičnih obremenitev na evropski ravni ter pri spremljanju emisij in usedlin snovi iz zraka v okviru Programa sodelovanja za spremljanje in oceno onesnaževanja zraka na velike razdalje v Evropi (EMEP);
7. cikel vzletanja in pristajanja zrakoplovov je cikel, ki ga predstavljajo naslednja časovna obdobja pri letu zrakoplova: prilet 4,0 minute, vožnja po tleh in prosti tek na tleh 26,0 minute, vzlet 0,7 minute ter vzpon 2,2 minute;
8. nacionalna zgornja meja emisij onesnaževal je največja količina snovi, izražena v kilotonah, ki jo država članica EU lahko emitira v koledarskem letu;
9. dušikovi oksid (v nadaljnjem besedilu: NO(x)) so dušikov monoksid in dušikov dioksid, izražena kot dušikov dioksid;
10. prizemni ozon je ozon v najnižji plasti troposfere;
11. hlapne organske snovi (v nadaljnjem besedilu: VOC) so vse organske spojine, razen metana, nastale zaradi človekovih dejavnostih, ki pri reagiranju z dušikovimi oksidi in ob prisotnosti sončne svetlobe lahko proizvedejo fotokemične oksidante.

II. ZGORNJE MEJE EMISIJ ONESNAŽEVAL

4. člen

(nacionalne zgornje meje emisij onesnaževal)

Celotne letne emisije žveplovega dioksida (SO2), dušikovih oksidov (NO(x)), hlapnih organskih snovi (VOC) in amoniaka (NH3) iz virov onesnaževal se morajo najpozneje do konca leta 2010 zmanjšati do količin, ki ne presegajo nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe, po letu 2010 pa nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal ne smejo presegati.

5. člen

(namen določitve nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal)

- (1) Skupne zgornje meje emisij onesnaževal držav članic Evropske unije so določene v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.
- (2) Z določitvijo nacionalnih zgornjih mej emisij onesnaževal so zastavljeni naslednji prehodni okoljski cilji:
1. zakisljevanje: območja, kjer so kritične obremenitve presežene, se morajo zmanjšati vsaj za 50% glede na stanje v letu 1990 in to v vsaki mrežni celici posebej;
  2. izpostavljenost prizemnemu ozonu, povezana z zdravjem ljudi: obremenitev s prizemnim ozonom, večja od kritične ravni za zdravje ljudi, pri kateri je vrednost AOT 60 enaka 0 ppm.h, se mora v vseh mrežnih celicah zmanjšati za dve tretjini glede na stanje v letu 1990. Poleg tega obremenitev s prizemnim ozonom v nobeni mrežni celici ne sme presegati absolutne meje 2,9 ppm.h;
  3. izpostavljenost prizemnemu ozonu, povezana z vegetacijo: obremenitev s prizemnim ozonom, večja od kritične ravni za poljščine in polnaravno vegetacijo, pri kateri je vrednost AOT 40 enaka 3 ppm.h, se mora v vseh mrežnih celicah zmanjšati za eno tretjino glede na stanje v letu 1990. Poleg tega obremenitev s prizemnim ozonom v nobeni mrežni celici ne sme presegati absolutne meje 10 ppm.h, izražene kot preseganje kritične ravni 3 ppm.h.

**6. člen**

**(operativni program varstva okolja)**

- (1) V operativnem programu varstva okolja (v nadaljnjem besedilu: operativni program), sprejetem zaradi izpolnjevanja zahtev te uredbe, morajo biti vključene informacije o sprejetih in predvidenih politikah in ukrepih ter številčno opredeljene ocene učinka teh politik in ukrepov na celotne emisije onesnaževal v letu 2010.
- (2) V operativnem programu varstva okolja morajo biti navedene pričakovane znatne spremembe v zemljepisni porazdelitvi emisij onesnaževal iz 4. člena te uredbe.
- (3) Operativni program je treba dopolniti in revidirati, če je to potrebno, najkasneje do 1. oktobra 2006.

**7. člen**

**(evidence in projekcije emisij onesnaževal)**

- (1) Ministrstvo, pristojno za okolje, mora pripraviti in letno dopolniti nacionalne evidence emisij in za leto 2010 projekcije emisij onesnaževal iz 4. člena te uredbe.
- (2) Za izdelavo evidenc in projekcij emisij iz prejšnjega odstavka je treba uporabiti metodologijo iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.
- (3) Evidence in projekcije emisij iz prvega odstavka tega člena morajo biti dostopni javnosti.
- (4) Ministrstvo, pristojno za okolje, mora nacionalne evidence in projekcije emisij onesnaževal iz 4. člena te uredbe posredovati Komisiji EU.

**8. člen**

**(poročanje)**

- (1) Ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, mora o evidencah emisij onesnaževal iz 4. člena te uredbe in projekcijah teh emisij za leto 2010 poročati vsako leto najpozneje do 31. decembra Komisiji EU in Evropski agenciji za okolje. V poročilu je treba posredovati podatke o končnih evidencah emisij za predpreteklo leto in okvirnih evidencah emisij za preteklo leto. Projekcije emisij za leto 2010 morajo vsebovati informacije, ki omogočajo količinsko razumevanje ključnih družbenogospodarskih predpostavk, uporabljenih pri pripravi evidenc.
- (2) Ministrstvo, pristojno za okolje, mora obvestiti Komisijo EU o operativnem programu, izdelanim v skladu s 6. členom te uredbe, do 31. decembra 2006 pa o dopolnjenem operativnem programu, izdelanim v skladu s tretjim odstavkom 6. člena te uredbe.

**III. KONČNA DOLOČBA**

**9. člen**

**(začetek veljavnosti)**

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-12/2005/8

Ljubljana, dne 3. marca 2005.

EVA 2005-2511-0012

**Vlada Republike Slovenije**

Janez Janša l. r.  
Predsednik